

Landbruks- og matdepartementet
Guro.Dahlen@lmd.dep.no
postmottak@lmd.dep.no

Vår dato: 25.02.2011
Vår ref.: 2010/312.1-DKØ
Deres dato: 17.11.2010
Deres ref.: 201001425-/GDH

Høringsuttalelse: Ny forskrift om kvoteordningen for melk

NHO Mat og Drikkes bedrifter er avtaker av en ikke ubetydelig del av den norskproduserte melken. Samtidig er den internasjonale konkurransen på vårt hjemmemarked økende. Både gjennom Artikkel 19 og Protokoll 3 øker konkurransen. Våre melkebrukende bedrifter holdes "flytende" fordi man avhjelper de høye råvareprisene med prisnedskrivning. Imidlertid er ordningen under press, og den løser ikke alle problemer forbundet med høye råvarekostnader.

Vi har stor forståelse for at bøndene gjerne vil tjene mer. Samtidig kan man ikke betale bonden en pris som gjør det umulig for industrien å overleve.

I denne situasjonen er det helt nødvendig at det legges til rette for at bonden kan konkurrere, samtidig som han/hun får ordnede arbeidsforhold og en lønn å leve av.

Vi mener det i denne sammenheng er relevant å stille følgende spørsmål:

- Hvordan skal melkeprodusentene overleve i Norge når prisen per liter må ned?
- Hvilke ordninger i dag hindrer den utvikling som møter det kravet?
- Hva av dette burde medført andre forslag til endringer i kvoteordningen?

NHO mat og Drikke støtter mange av forslagene

NHO mat og Drikke mener at foreliggende forslag er et fornuftig bidrag til å få et fremtidig levedyktig landbruk.

Vi støtter således forslagene om å fjerne avstandskravet, antallsbegrensningen i samdriftsforetak, begrensningene i kvoteleieforhold(5-årskravet og at man ikke kan leie inn og ut samtidig) og forbudet mot å benytte mer enn én kvote tilhørende samme eiendom eller foretak.

Vi støtter også forslaget om å tillate omsetning av del av kvote, samt at man fjerner de spesifikke salgsvilkårene (odsløsnings sak, samdrift, leieforhold)

Vi har ikke kommentarer til øvrige endringsforslag.

Distriktshensyn og konkurransevne

NHO mat og Drikke forstår ønsket om å beholde jordbruket i så store deler av landet som mulig. Dette målet må likevel avveies mot de virkemidler man har til rådighet for å oppnå dette. Dersom kostnaden ved virkemiddelet er at melkebøndene ikke kan overleve uten en høyere melkepris, vil resultatet kunne bli at distrikts- og strukturhensynene over tid setter norsk foredlingsindustri konkurransevne i fare. Dermed vil melk som innsatsvare til industrien også komme i fare, med påfølgende reduksjon av antall melkebruk som mulig resultat.

Som et ytterligere tiltak for å muliggjøre konkurransedyktige melkebruk bør derfor kvotetakene fjernes eller kraftig heves, og man bør man tillate samdrifter å leie ut og leie inn kvoter i den grad samdrifter fremdeles skal være et begrep. Man bør også vurdere de geografiske avgrensningene.

Samdrifter

NHO mat og Drikke er av den oppfatning at samdrifter burde i sin helhet fjernes som begrep, siden dette ikke lengre fungerer etter den opprinnelige hensikten. I dag er de fleste samdrifter i praksis en kvoteleie der det er en gårdbruker som har ansvaret for driften og de øvrige deltakerne i praksis leier bort kvoten sin. De eneste forskjellene er at kvoten kan økes og at det må føres to adskilte regnskap. Med andre ord er samdrifter unødig byråkratisk.

Kvotetakene.

Kvotetakene hindrer i dag utnyttelse av foreliggende teknologi. En melkerobot har normalt en kapasitet på 5-600 000 liter, og taket på 400 000 liter hindrer bonden i å utnytte denne fullt ut.

En produsent som i dag produserer 400 000 liter på egen og innleid kvote og ønsker å utnytte potensialet ved å øke produksjonen med 1-200 000 liter er avskåret fra dette. Han kan ikke kjøpe eller leie mer kvote pga kvotetaket på 400 000 for enkeltbruk, og han kan ikke gå i samdrift uten å si opp leiekontrakten fordi samdrifter ikke har anledning til å leie kvote. En kvote på 750 000 liter er heller ikke optimal.

Vi foreslår at kvotetakene fjernes, eller at disse heves til 1,2 mill liter for alle foretaksformer, subsidiært til 600 000 liter for enkeltbruk og 1,2 mill. liter for samdrifter dersom samdrift fortsatt skal eksistere som begrep.

Geografisk avgrensning

I enkelte deler av landet er det mangel på kvoter, mens det i andre deler av landet er overskudd.

Selv om man opprettholder tiltak for å sikre fortsatt drift i store deler av landet, vil det bli nødvendig fortsatt å legge ned mange av de minste melkebrukene.

Vi ber derfor om at man vurderer mulige unntak fra regionsbegrensningene.

NHO Mat og Drikke mener

- Kvoteøket må fjernes eller sterkt heves
- Samdrifter må ha anledning til å leie kvoter, eller aller helst fjernes som begrep uten at dette reduserer kvotestørrelsen
- Geografiske avgrensninger bør vurderes

Med vennlig hilsen
NHO Mat og Drikke

Roald Gulbrandsen

Dag Kjetil Øyna